

MÓZES ATTILA

Egy város brávoja és nője

Megismerkedésünk meglehetősen furcsa volt.

Gyanútlanul, mondhatni jókedvűen sétáltam az egyik, a Telephez közel eső régi utcácskában, amikor egy homályos kapualjból kinyúlt két kar, berántott, csak éppen a hatalmas alakot láttam egy pillanatra, amint eltart magától, aztán olyan ütést mért az állkapcsomra, hogy átestem a szemétládán. Utánam nyúlt, és újabb ütésre készült. A kábulattól védekezni sem tudtam, de még mielőtt elindította volna az öklét, föl-szisszent:

– Jaj, ez nem az! – és majdhogynem gyöngéden támasztott neki a szemétládának, aztán elképedve méregetett. Ahhoz képest, hogy mekkora ütést vitt be nekem, meglehetősen gyorsan eszméltem, volt időm néhány pillanatig jól megnézni magamnak azt, amit akartam, aztán teljes erővel beletalpaltam neki az ágyékába, hogy tompán felnyögött és kinnal kucorodott össze, s amikor állt a csípőm magasságába került, kurtán föl-rántottam a térdem. Hanyatt vágódott a kapualj cementjén. Hogy biztos legyek a dologban, még jól belerúgtam a fekvő arcába, amitől végképp kinyúlt. Elborította a vér. Tétován fordultam, hogy eliszkoljak szerencsésen véget ért kalandom támadó áldozata mellől, de valami visszatartott. Föléje hajoltam, s csak most rémültem meg igazán: nem attól, hogy csurom vér az arca, hanem hogy mekkora egy állat fekszik előttem. Arra gondoltam, hogy ha ez itt föltámad, teljesen kicsinál. Néztem a feje fölé lökött két nagy tenyerét: akkora keze volt, mint egy profi öklözőnek. Legalább harminc kilóval súlyosabb lehetett mint én, s végül mégsem futottam el, pedig ez látszott a legésszerűbbnek, annál is inkább, mert eltorzuló arccal kezdett éledezni máris a kegyetlen „kombinált rúgás” után. Rámnyitotta mélybarna szemét, vicsorított, de nem a dühtől, hanem a fájdalomtól, a vicsorítás után meg félrefordulva köpött egy nagyot. A véres köpet koppant a falon. Egy darabig még tátogott, mintha azt próbálgatná, tudja-e használni szétroncsolt száját, aztán lepcsésen és újonnan szerzett pöszeséggel szólalt meg:

– Fene a sunyi pofádat! – Hangján azonban csöppnyi gyűlölet sem érzett, inkább csodálkozás. – Jól elintéztél!

Erre nem volt mit mondani, hát kérdeztem:

– Szükséged van valamire?

– Majd megszerzem magamnak, ha kell. Nyújtsd a kezed.

Nem hinném, hogy én támogattam volna talpra; állva még hatalmasabbnak látszott. Újra köpött, de ez már nem koppant, csak vörös volt.

– Szerencsére csak egy. De az aztán szemfog!

– Sajnálom.

– Mit sajnálsz, idióta? Azt, hogy összetévesztettelek valakivel? Olyan az állad, mint egy nagy lila alkonyat.

Megtapogattam. Valóban olyan lehetett.

– És a te pánkószád? – mondtam mogorván.

– Ilyent még életemben nem faszoltam. Te is profi vagy? – kérdezte csöppet sem közönyösen.

– Nem, csak ha muszáj. Ez is csupán véletlenül sikerült így, bár be kell vallanom, hogy pont így akartam.

– És utána miért nem kaptad fel a nyúlmozgást? – kérdezte, egyre nagyobb érdeklődéssel fürkészve az arcom. – Olyan szelíd pofád van, mint egy szűzleánynak a belvárosból!

– Ez meglehetősen hízelgő számomra, de azt hiszem, kölcsönöztél az állkapcsomnak egy egészen kicsi férfias jelleget.

– Ha úgy gondolsz, hogy ezért köszönet jár... De nem válaszoltál a kérdésekre.

– Azt hiszem, szégyelltem lelépni, de lehet, hogy füllentek. És te? Most miért nem állsz egy picike bosszút?

– Mert én nem tudok senkit megütni... dühömben – mondta annyira szelíd ábrázattal, amennyire ez kitelt a szétrúgott szájától.

– Nem hiszek a fülemnek! – füttyentettem.

– Már ez így van.

– S akkor ez a knock out?

– Szakmai titok.

– Furcsa szakmád lehet, ha ilyenek a titkai.

– Mi az hogy – vontam meg unottan azt a kétarasos vállát. – Most már igazán bemutatkozhatnánk. Hogy mindjárt kezdjem is: Jakk vagyok, brávo.

– Most meg a nevednek éljenezel?

– Francot! Ez a szakmám: brávo. Bérpofoznak.

– Kezdem már érteni ezt a te nagy jámborságodat...

– Így van. Ha engem valaki nyílt színen megpofoz, odatartom a másik pofámat is. Engem mindig krisztusi elvek vezéreltek.

– Az öklödöt viszont nem – tapogattam feldagadt állkapcsomat.

– Ne haragudj, ez volt életem első tévedése, és rosszabbul is elsülhetett volna.

– Hát... így, ahogy elnézem azt a két mancsodat!...

Szinte szégyenkezve rejtette háta mögé a kezét.

– Aztán miben áll a brávóságod? – kérdeztem érdeklődve, mert ilyen állatot sem láttam ezen a vidéken.

– Neked elmondom. Például ha van egy olyan valakid, akit meg akarsz félemlíteni, vagy csak éppen utálsz, akkor magadhoz rendeled Jakkot, megadod a személyleírást, a laccímet, esetleg hogy milyen útvonalon jár haza, hová kísérgeti a nőjét vagy effélék, én pedig az igényelt mértékben verem szét a pofáját.

– Csak úgy, barátságból?

– Egy francot, azt soha! Nekem is meg kell élni valamiből.

– Aha. Szóval profi vagy.

– A legteljesebb mértékben – mondta csöppet sem büszkén. – Annyira, hogy amint látod, a pofont sem adom vissza.

Tapogattuk az arcunkat. Mindkettőnknek volt mit tapogatni.

– Gyere haza hozzám – mondta kicsit később. – Csak itt lakom a közelben.

A nőm majd megápol.

– Vagy kikaparja a szemem.

– Francot – nyugtatott meg. – Talán még nálam is szelídebb.

Feltúrtuk a kabátunk gallérját, és igyekeztünk a házfalak mentén osonni. Ettől aztán még feltűnőbbek lettünk. Mindenki megbénult, de zsarú nem volt a közelben, valahogy megúsztuk tehát addig a kis kertés külvárosi házig, ahol Jakk lakott a nőjével.

A Jakk nője valóban szelíd volt. És furcsa. Arca komoly, s egyben kissé frivol is. Jakk, miközben a nő ápolgatta, megkérdezte:

– Nos, hogy tetszik a nőm?

Őszinte voltam:

– Van abban a komoly arcában valami kurvás. De éppen csak egy kicsi. Finomabban szólva: kacérság, de ez nem fedi a valóságot, mert inkább olyan kurvás.

A nő kedvesen nézett rám, mosolya komoly volt. Egyáltalán nem sértődött meg. Eszembe jutott egy rossz szójáték:

– Olyan kokottosan kokett.

A kokottosan kokett nő most engem vett gondozásába, miközben Jakk kérdés nélkül elmesélte az esetünket.

– Történnék ilyen tévedések – mondta megértően a Jakk nője, miközben most az én államot ápolgatta, én meg üvöltöttem.

– Bezzeg, amikor meghintettem, nem nyavalygott így – mondta Jakk enyhe undorral. – Azért tartom barátomnak, bár ez az óbégatás nem tesz jót neki nálam.

Erre aztán elhallgattam. A nő dolgozott rajtam, méghozzá bámulatba ejtő gyakorlatossággal. Kellemes, keskeny, puha és elegáns keze volt.

– Ugye, nem haragszol rá? – kérdezte, miután befejezte ajnározásomat, s végigcirógatott az arcomon.

– Persze hogy nem – bólogattam. – De attól tartok, van neki még egy pontja, amelyik ápolásra szorul.

Kis szünet után nem tudtam megállni:

– Most arra gondolok, bárcsak velem történt volna. Én nem volnék ilyen szemérmes!

Mindkettőn mosolyogtak a pimasz célzáson, aztán Jakk megállapította:

– Tetszik neked.

– Mi tagadás – vallottam be.

A nő megint kedvesen nézett rám, csak annyi kacérsággal, amennyi mindig is volt az arcán, bármit mondott vagy tett, aztán a fejem fölött szóló át:

– Nekem is tetszik ő. – A zavaró csak az volt, hogy ezt úgy mondta, mintha én ott se lennék.

– Hogy tudsz élni egy ilyen szörnyeteg mellett? – böktém mellbe Jakkot. – Legalább tudod, mi a foglalkozása?

– Persze – felelt csodálkozva a nő, és ívelt fekete szemöldöke kígyózni kezdett, hogy már-már összefonódott ez a két szemöldök. Imádnivaló volt, ahogy apró fehér fogait kivillantotta. – De nem szörnyeteg. Ő a világ legszelídebb embere. Olyan, mint egy főtéri kisfiú, aki véletlenül egy kicsit nagyra nőtt. Imádom! – tette hozzá azzal a jellegzetes őszinteséggel. – És nincsenek káros szenvedélyei, csak a társaság kedvéért iszik néha, nem dohányzik, nem császkál idegen nők után, és nagyon gyöngéd velem. Aztán meg abból élünk, amit ő keres.

Jakk boldog vigyorral hallgatta a valószínűleg jól megérdemelt dicséretet. Csupa mosoly lett ez az egyszoba-konyhás lakás.

– Anyukám, adj valamit inni ennek a fiúnak!

A nő üveget és két poharat hozott, töltött, aztán leült az ágy szélére, és csöndben hallgatott minket.

– Irtón érdekelné a szakmád – mondtam Jakknak.

– Neked elmondom, mert haver vagy, és nem futottál el. Addig már tudod, hogy nálam bármilyen verekedésre be lehet fizetni. Csak szólnak nekem, s én máris lódulok.

– Úgy. De ha jól értettem, vannak fokozatok is.

– Még szép – mosolygott Jakk, a bravó. – A fizetésem, illetve a javadalmazásom attól függ, kinek mi kell. A nyolc napon belül gyógyuló verésért százat marok fel, a nyolc napon túl gyógyulóért kettőt, a két héten felüliért hármat. Aztán van a veszélyességi pótlék, ami attól függően, hogy a kicsinálendő alanynak mekkorák a méretei, lehet ötven, száz vagy százötven. Én ezt kilóra állapítom meg. Aztán meg van a személyiségért kapott pótlék. Attól függően, hogy ki az illető, száz, kettőszáz, háromszáz pénzt tépek. A bétékát betéve ismerem. Érted?

– Mi az hogy! – mondtam enyhe émelygéssel, amint szakszerűen elmagyarázta ezt az egészszet. – És a megrendelők?

– Patkányok. Undorom van tőlük.

– Úgy értem, sokan vannak?

– Többen, mint hinnéd. Annyi bosszúszomjas nyeszlett alak van ebben a városban, hogy!

– Kik azok?

– Te is lehetsz, ha fizetsz – mondta kitérőleg.

– Kitérnél a hitedből...

– De kereseti lehetőség lennél.

– Hát az ilyesmit inkább magam intézem – szóltam vontatottan, és amint abba a mélybarna, szelíd szemébe néztem, valahogy már nem is tudtam undorodni tőle.

Csöndesen iszogattunk, a Jakk nője kurta háziruhában az ágy szélén kuporgott, otthonosan és kicsit kurvásan mosolygott, mindkettőnkre csaknem egyformán. Aztán felálltam.

– Nézzél még mifelénk – mondta Jakk az ajtóban szinte esdekelve. – Olyan egyedül vagyunk.

Visszapillantottam karcsú, fekete nőjére, aki kedvesen kígyóztatta azt a majdnem összefonódó két szemöldökét a szelíd szeme fölött, s megígértem, hogy hamarosan újra ellátogatok, mert érdekelnek.

*

Harmadnap valóban beállítottam hozzájuk, de csak a bravó nője volt otthon. Éppen elegendőnek tűnt. Kedvesen invitált, hogy várjam meg Jakkot, mert éppen „rendelésre” ment, s ha hamar elkapja a paliját, hamar is végez. Aztán megérkezett Jakk, a bravó. Morcos volt, de ez nem nekem szólt.

– Micsoda hernyók vannak ebben a városban! – morogta. – Ha szakmán kívül meg tudnék ütni valakit, akkor azt a stricit megdöngölném. Három rongyot adott, de kilátásba helyezte, hogy azért részvételtjes pófával ellenőrzésre megy a kórházba, hogy a saját szemével lássa, mit végeztem a főnökével. Ez így neki dupla haszon. Ocsmány volt!

– Miért nem nézel valami más foglalkozás után, Jakk? – kérdeztem tétován, s ez itt most eléggé ostobán hatott. A nője csodálkozott is, mintha ez a gondolat meg sem fordult volna a fejében.

– Mi a francot csináljak?! – mondta a bravó. – Hol kapok én a képzettségemnek megfelelő munkát?

– És mi a képzettséged?

– Ez az, hogy semmi. Meg aztán úgy megnőtt az utóbbi időben a megrendelőim köre, hogy számárság volna egyszerre bementeni az unalmast. Egyre többen gyűlölik egymást ebben a városban. Képzeld, egyszer már az is megtörtént, hogy miután a kórházba küldtem egy palit, az megvásárolt, hogy csináljam ki azt, aki ellene felbérelt. Nem ismerhetett meg, olyan gyorsan levettem a lábáról. Ám ez a másíknál már nem sikerült olyan jól, s bár megismert, mégsem fújt be. Tudta, hogy rögtön köpnék, aztán meg gondolt a jövőre is. Két hét múlva pedig... Én lassan már ebből a két palimadárból is megélnék.

– Elmehténél rakodómunkásnak a pályaudvarra. Ilyeneket mindig keresnek. Oda is baromi erő kell...

– Te – mondta komolyan a brávo –, te, én úgy utálok ezeket a csórécsigákat, hogy nem tehetem meg nekik azt a szívességet, hogy még dolgozzak is az ő hasznukra valami nyolcórás rendes munkát. Ha ők nem volnának olyanok, én sem lennék ilyen. De amíg ebben a városban...

Legyintett, mint aki bizonyos a saját igazában. Szövege még csak cinikus sem volt, inkább olyan lemondó. A nője ott állt a háta mögött, és a fejét simogatta ennek a nagy gyermeknek.

– És nincs lelkiismeret-furdalásod? – kérdeztem megintcsak gügyén, mire a nőjének szemében először láttam megvillanni a méltatlankodást, de még abban a pillanatban el is mosolyodott:

– Hagyd, van neki elég baja anélkül is.

A brávo súlyosan és komoran görnyedt a székén. Azt hiszem, azon tűnődött, amit mondtam.

– Miért lenne? – kérdezte aztán gyermeteg szelídséggel. – Csak ez a két öklöm van.

Csöndes, családias beszélgetés alakult ki az est végére, Jakk elmondta egypár esetét, egyre növekvő undorral, de a megbízók nevét következetesen elhallgatta. Csak úgy emlegette őket, hogy: az egyik patkány, meg: a másik patkány. Végül aztán kibökte:

– Csak azt várom, amíg az egész város keresztbevereti egymást, vagy magát, vagy hogy is mondjam... S ez rajtam nem fog múlni.

Aztán suttogóra fogta a hangját, mint aki fontos dolgot közöl:

– Nem figyelted meg, hogy nekem arcom sincs? Nincs semmi jellegzetes vonásom, azért is nem ismernek fel. Nagyrészt még a kliensek sem, egy idő után. Csak most, hogy szétrúgtad a szám, csak most van valami jel a képemen. Még sosem vertek meg. Ezért ragaszkodom hozzád. Veled mindenemet megosztanám...

Azzal mentem haza, hogy soha többé nem jövök ide.

*

De nem tartottam be a fogadalmamat. Egy hét múlva már ott voltam. Megint csak a nője fogadott, s kedvesen ölelt magához.

– Már azt hittük, soha többé nem jössz hozzánk! Tudod, mi olyan elhagyatottak vagyunk, senki nem jár ide, mintha mindenki sejténé a Jakk foglalkozását, pedig ha így lenne, akkor már lesítették volna, nem igaz?

Ezen aztán egy kissé elgondolkoztam. Arra a megállapításra jutottam, hogy nem.

– Lehet, hogy egyszer eljön az idő, amikor az egész városnak szüksége lesz majd rá.

– Ezekről minden kitelik – mondta a brávo nője leplezetlen megvetéssel, s kígyózta azt a mindig összefonódni készülő két szemöldökét. – Lehet, hogy egyszer csak ketten maradtok az egész városban ilyen tiszták. Ezért is szeretlek mindkettőtöket. Akarod, hogy levetkőzzek? – kérdezte mintegy melleleg. – Igazán szép vagyok.

Mielőtt végiggondoltam volna, mit is válaszoljak, a brávó nője már kibújít ruhájából. Teltebb volt, mint gondoltam.

– Tetszem? – kérdezte, s hangjában és viselkedésében most is csak annyi kurvás volt, mint bármikor, amikor éppen másvalamit csinált.

Bólintottam, mire kinyílt az ajtó, s a brávó belépett. El sem csodálkozott, inkább örömmel üdvözölt, akárcsak előbb a nője:

– Már azt hittük, soha többé nem jössz hozzánk. Ide nemigen járnak.

Bámultam rá, azt hittem, csupán játszik egy kicsit velem, aztán... De csak megkérdezte:

– Menjek el egy kicsit? Akarjátok?

A nője rámnézett, mintha tőlem várná a döntést. Azt mondtam:

– Ne menj el – s közben egyre csak átkoztam magam.

Leültünk és beszélgettünk. A nő amúgy mezítelenül kuporodott föl az ágy sarkára, minden magakelletés nélkül. Most is csak annyira volt kurvás, mint bármikor máskor. És pont annyira volt komoly és figyelmes is az arca, néha kigyóztatta azt a fekete szemöldökét. Jakk, a brávó pedig az aznapi munkájáról beszélt. Roncsolt arca már csaknem teljesen meggyógyult, kissé összeszorította ajkát, hogy ne látsszon szemfogának hiánya. Egyre jellegtelenebb lett ez az arc, mintha az egész város, a városom arcát látnám egyszerre, amint minden személyesség egyetlen jellegtelenségben ázik szét. A brávó mintha megértette volna pillantásomat:

– Most gyűlölsz, ugye?

– Igen – mondtam őszintén.

– Tehetsz valamit. Megvásárolhatsz. Jó pénzért kicsinálom magamat is. Ma úgylis egy olyan nyeszletet vertem takonnyá egy másik nyeszlett kérésére, mint te. Jó pénzért, az elvekért... magamat is...

Kételkedve néztem rá.

– Miért ne?! – nevetett szinte vidáman.

Azt mondtam, még gondolkodom ezen. És valóban gondolkodtam is rajta, kémenyen töprengtem, hogy mi hasznom lenne belőle, és egyáltalán: kinek mi haszna lenne belőle. Nagyon gondolkoztam, még a pucér nőjét is elfeledtem közben. Láttam a várost ebben a jellegtelen arcban, amint végrehajtó nélkül marad, és nincs hol kielégítenie bosszúvágyát. És mindenki acsarkodik mindenkire. És akkor rájöttem, hogy ha szükség van a brávóra, bizonyára kikerül egy másik. Vajon milyen lenne az a másik? Pont ilyen arctalan, jellegtelen? Minél tovább tűnődtem, annál kevésbé tudtam dönteni. És minél kevésbé tudtam dönteni, annál ingerültebb lettem.

– A nőmet is gyűlöled? – kérdezte szinte esdve.

Megint a mezítelen nőt tapogattam a tekintetemmel, miközben mindketten a válszomat lesték.

– Nem tudom – böktek ki végül. – Még nem tudom. Ezen még gondolkodom. És nézegetem még.

A nője kigyóztatta szemöldökét, csípőjével önkéntelenül is olyan picit parázna mozdulatot tett, ami ruhában föl sem tűnt volna. Mindketten a mezítelen nőt néztük, mindhárman választ vártunk. A nő most nem próbált befolyásolni, még egy mozdulat erejéig sem. Arra gondoltam, hogy a nőt is, ezt az embert is igazán tudtam volna szeretni, ha valamiképpen megnyilvánultak volna. Aztán annyit végül is megértettem, hogy a sok gyűlölet a brávóban semlegesítette egymást, mint ahogy a város minden arca az ő jellegtelenségében vált egységessé. Ám ettől sem lettem okosabb. Nem tudtam

dönteni. Mint ahogy nem tudtam megtenni, hogy egyetlen intéssel kiutasítsam a lakásból, de azt sem, hogy elmenjek innen, a meztelen nő közeléből. Nem szóltunk. Már régen arra vártunk, hogy valaki helyettünk oldjon meg valamit. Ültünk ebben a mindörökké-helyzetben. A döntés rajtunk kívüli kellett hogy legyen.

– Nos, mit mondasz? – kérdezték egyszerre.

– Semmit – mondtam –, egyelőre semmit.

– Talán vársz valamire?

– Talán.

– Mire?...

– Te meg tudnád mondani, hogy te mire?...

– Nem.

– Tudod mit? – jutott eszembe. – Menjünk ki az udvarra. Megfizetem. De csak ha végre egyszer valamelyikünk be is fejez valamit ebben az életben.

– Ilyent még nem tettem! – riadt meg a brávo.

– Megfizetem – mondtam makacsul. – Neked ez elved.

– Igen – mondta, és kényszeredetten állt föl.

A meztelen nő úgy nézett utánunk, mint aki már csak veszíthet itt.

Kint sűrűn esteledik. Csak ballagunk egymás mellett. Lassan, sokáig. De ez sem tarthat a végtelenségig, mert egyszer elérkezünk a kert végébe. Ott már aztán a folyó van, a túlsó partján a kaszáló, azon túl a dombok vonulata, azon túl pedig már csak az éjszaka. Most ezt az érzést át lehet fogni egyetlen pillantással.

